

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.I.20.190/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Cseh Attila a tanács elnöke
Dr. Magosi Szilvia előadó bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt
Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró
Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes1
(cím1)

Az alperes: alperes1
(cím2)

Az alperes képviselője: Krizsa Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Krizsa Lajos ügyvéd
(cím3)

A per tárgya: Kölcsöntartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.601/2022/32/1. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Veszprémi Járásbíróság 9.P.20.737/2021/26. számú ítélet

Rendelkező rész
A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes és a felperes jogelődje, a cég1 Zrt. között 2008. július 26-án gépjármű vásárlási kölcsönszerződés jött létre, amely szerint a hitel devizaneme CHF, forintösszege 2.870.120 forint. Az Üzletszabályzat (ÜSZ) 18.3.2. pontja tartalmazta az árfolyamkülönbözet érvényesítését és elszámolását. A szerződés e feltételei szerint a folyósításkori bázis árfolyam a cég2 Rt. számlakonverziós vételi árfolyama, míg az aktuális árfolyam a törlesztőrészlet esedékességekor érvényben lévő cég2 Rt. számlakonverziós eladási árfolyam.

[2] A felperesi jogelőd a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben (a továbbiakban: DH1 tv.) és Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvényben (a továbbiakban: DH2 tv.) meghatározott kötelezettségének eleget téve kiszámolta az általa korábbiakban tisztességtelenül felszámított összeget, amely az elszámolás fordulónapjáig 187.096 forint volt. Az alperes az elszámolás ellen panasszal nem élt. A felperesi jogelőd ezt követően az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2015. évi CXLV. törvényben (a továbbiakban: DH7 tv.) előírt kötelezettségének eleget téve átváltotta forintra az alperes devizában nyilvántartott tartozását, amelynek összegét 3.962.001 forintban határozta meg. A forintosítás ellen az alperes a törvényes határidőn túl terjesztett elő kifogást, ezért az eredeti devizanem visszaállítására már nem volt lehetőség.

[3] A felperesi jogelőd az alperes fizetési kötelezettségének elmulasztása okán a 2016. március 6-án kelt levelében felmondta a kölcsönszerződést. Számításai szerint a felmondás időpontjában az alperes tartozása 4.046.938 forint volt.

[4] A felperes keresetében az alperes 4.046.938 forint tőke, ezen összeg után 2019. november 14-től a kifizetésig járó évi 8,25% szerződéses kamat és a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű éves késedelmi kamat, továbbá 269.635 forint lejárt késedelmi kamat megfizetésére kötelezését kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 523. § (1) bekezdése és 232. § (1) bekezdése alapján.

[5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a perbeli szerződés nem deviza alapú szerződés, a THM számítása nem felel meg a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 212. §-ában és 213. § b), c) pontjában foglaltaknak, ezért érvénytelen. Érvénytelenségi kifogást terjesztett elő arra hivatkozással is, hogy nem kapott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról. Vitatta a követelés összegét, mert álláspontja szerint nem devizában, hanem forintban adósodott el, így minden olyan elszámolás, amely árfolyamváltozással számítja ki a törlesztőrészleteket, nem vehető figyelembe. Amennyiben pedig a kirovó pénznem mégis CHF lenne, a kölcsöntartozás levezetése CHF-ben nem történt meg.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével helyt adott a keresetnek. Indokolásában a követelésösszegezéséről illetően rámutatott: az elszámolólevél alapján megállapítható volt, hogy az alperesnek 187.096 forint túlfizetése keletkezett, amely a tartozásából levonásra került. A kölcsön összegének devizában meghatározott mértéke a folyósítás napján rögzült, az 141,13 HUF/CHF árfolyamon számolva kirovó pénznemben 20.350,88 CHF volt. Az így meghatározott devizamérték a később meghozott és hatályba lépett DH1 és DH2 tv. alapján nem változott, csak annyiban módosult, hogy a jogszabály előírta a pénzügyi intézmény elszámolási kötelezettségét a különmű devizaárfolyamok tisztességtelen alkalmazása miatt keletkezett fogyasztói túlfizetések tekintetében, amely a felperesi jogelőd részéről megtörtént. A felperes a 18. sorszám alatti iratának mellékleteként F/24. szám alatt csatolt kiegészített hiteltörténeti kimutatás utolsó oszlopa a tőketartozást devizában is tartalmazza, míg a 21. sorszámú irat mellékletében a felperes az alperes által teljesített havi befizetések elszámolását is részletesen levezette. A felperes mindezekre figyelemmel az összegezés körében eleget tett a bizonyítási kötelezettségének.

[7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 389. § (2) bekezdése

alapján részben megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és mellőzte az alperest a tőkeösszeg után 2019. november 14-től a kifizetés napjáig évi 8,25 % mértékű szerződéses kamat megfizetésére kötelező rendelkezést, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[8] A jogerős ítélet indokolásában rámutatott: a másodfokú eljárásban kirendelt szakértő egyetértett a felperesi kimutatással abban a tekintetben, hogy a bázis árfolyam a folyósítás napján 141,13 HUF/CHF volt, és azt is megállapította, hogy a felperesi jogelőd az árfolyamkülönbséget megfelelően számolta ki. Az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság arra tekintettel változtatta meg, hogy a felmondással a szerződéses jogviszony megszűnt, a fennálló tartozás egyösszegben esedékessé vált, amely után szerződéses kamat nem jár.

[9] A jogerős ítélet ellen annak hatályon kívül helyezése és a keresetet elutasító határozat hozatala érdekében az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez csatolt külön beadványban a felülvizsgálat engedélyezését kérte.

[10] Felülvizsgálati kérelmében a DH1 tv. 3. § (2) bekezdése, a DH7 tv. 3. § a) pontja, a Ptk. 207. § (1), (2) bekezdése és a Pp. 265. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozott.

[11] A DH1 tv. 3. § (2) bekezdésével kapcsolatban arra mutatott rá, hogy a felperesi elszámolás nem az alkalmazandó MNB árfolyammal kalkulál, hanem a vételi és eladási árfolyamokkal. A másodfokú bíróság az MNB árfolyamot nem a kezdetektől alkalmazó, ezért alaptalan kimutatás vizsgálatára rendelt ki szakértőt, így „kiragadta a szerződést a DH törvények hatálya alól”, ténylegesen nem alkalmazta azok rendelkezéseit, és eltért a felülvizsgált elszámolás adataitól is, amellyel azt idézte elő, hogy érvénytelen szerződéses rendelkezések alapján került sor a marasztalására.

[12] A DH7 tv. 3. § a) pontjával kapcsolatban arra mutatott rá, hogy a jogerős ítélet szerint a forintosítás az árfolyamkülönbség kiterhelését jelenti. A törvény szerint azonban a forintosítás a devizában nyilvántartott követelés forintra átváltása, amit a perbeli esetben viszonylag nehézkesen lehetett volna elvégezni, mivel álláspontja szerint a szakvélemény egyértelműen rögzíti, hogy a hitelező a követelést forintban tartotta nyilván.

[13] Az alperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a DH1 tv. 3. § (2) bekezdése és a DH7 tv. 3. § a) pontja megsértésére hivatkozott. A felülvizsgálat engedélyezését kizárólag a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata alapján kérte.

[14] Kérelmében előadta, hogy a jogalkotó a DH1 tv. 3. § (1) bekezdésében meghatározott semmisséget az MNB árfolyam alkalmazásával küszöbölte ki. Az elszámolás ennek megfelelően a kölcsönösszeg és a törlesztőrészletek MNB árfolyamon történő meghatározásából áll. A felperes által csatolt kimutatás ezzel szemben az elszámolás időpontjáig a DH1 tv. 3. § (1) bekezdése szerinti árfolyamot, valamint e bekezdés szerinti törlesztőrészleteket tartalmazza. A másodfokú bíróság ítélete alapján a keresetösszegezésének bizonyításához nincs szükség a kölcsönösszeg és a törlesztőrészletek DH1 tv. 3. § (2) bekezdése szerinti meghatározására. Az átszámítás hiányában azonban egyrészt a felperesi kimutatás számszakilag nem ellenőrizhető, másrészt nem felel meg a DH1 tv. 3. § (2) bekezdésével módosított szerződési tartalomnak. Álláspontja szerint ezt támasztja alá a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.756/2021/4. számú ítéletének [18] bekezdése, a Budapest Környéki Törvényszék 4.Pf.20.959/2022/6. számú ítéletének [36] és [45] bekezdése, a Fővárosi Törvényszék 67.Pf.633.910/2023/9. számú ítéletének [68] bekezdése, 48.Pf.633.242/2023/4. számú ítéletének [19] bekezdése.

[15] A DH7 tv. 3. § a) pontjával kapcsolatban az alperes arra hivatkozott, hogy a bírói gyakorlat szerint a pénzügyi intézmény feladata – tényállítási és bizonyítási kötelezettsége alapján – a fogyasztó tartozásának összege szerű, tételes és ellenőrizhető levezetése, és csak a bizonyítékokkal kellően alátámasztott, nyomon követhető számszaki levezetést tartalmazó felperesi előadás szolgálhat a bíróság ítélezése alapjául. Ennek azonban nem felel meg

egy, a forintosítással nem azonos, ismeretlen eredetű számtani művelet alkalmazása, amely alapján a jelen ügyben a másodfokú bíróság forintosításra hivatkozik. A Budapest Környéki Törvényszék 7.Pf.20.648/2023/6. számú ítéletének [41] bekezdésében a bíróság úgy foglalt állást, hogy nem lehetett megalapozott a kereset összecszerúsége, mert a per felperese a perbeli képviselője nyilatkozata szerint nem végezte el a DH törvényeknek megfelelő forintosítást, hanem kvázi egy fikció szerint forintosította a követelést, amelynek tényleges tartalma azonban nem állapítható meg. A forintosítás a jelen ügyben is csupán egy fikció szerint történhetett. A szakértő megállapította, hogy a követelés eleve forintban volt nyilvántartva, így nem volt mit forintosítani. A másodfokú bíróság a szakvélemény tartalmából „mazsolázgatott”, az alperesi nyilatkozatokat nem vette figyelembe, ezáltal a fellebbezést nem bírálta el megfelelően.

[16] A Kúria a Pp. 21. § (1) bekezdése és a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 7. pontjában kifejtettekre figyelemmel hivatalból vizsgálta a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésének szükségességét és azt a következők szerint ítélte meg.

[17] A per vagyoni jogi pernek minősül, mert az abban érvényesített igény a felperes vagyoni jogain alapul, továbbá értéke pénzösszegben kifejezhető [Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pont], a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték ugyanakkor nem haladja meg az ötmillió forintot, ezért felülvizsgálatnak nincs helye [Pp. 408. § (1) bekezdés]. Az ügyben ezért a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjeszteni [Pp. 409. § (1) bekezdés, 410. § (1) bekezdés], amely kötelezettségnek az alperes eleget tett.

[18] Az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme az alábbiakra tekintettel nem megalapozott.

[19] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeit a Pp. 410. § (2) bekezdés a)-c) pontjai határozzák meg, amelyek értelmében a félnek meg kell jelölnie az ítéletet, amellyel szemben a felülvizsgálat engedélyezését kéri; az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, a megsértett jogszabály pontos megjelölésével; elő kell adnia az engedélyezést megalapozó okokat, amelyek a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését; vagy meg kell jelölnie azon jogkérdést, amelynek különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolja a befogadás engedélyezését; illetve amely az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét indokolja, vagy azt az ítéleti rendelkezést, amely a Kúria közzétett ítélkezési gyakorlatától jogkérdésben eltér. Bármelyik tartalmi kellék hiánya a Pp. 410. § (4) bekezdése értelmében önmagában megalapozza a felülvizsgálat engedélyezése iránt előterjesztett kérelem érdemi vizsgálat nélküli visszautasítását, illetve kizárja az engedélyezés iránti kérelem érdemi vizsgálatát (Kúria Pfv.20.057/2020/2., Pfv.21.257/2023/2.).

[20] A Kúria kiemeli, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontja, valamint a PK vélemény 1-3. és 5. pontjai alapján a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának alapvető feltétele a jogerős ítélet által felvetett jogkérdés megjelölése. A kérelem érdemi elbírálása során e jogkérdés elvi jelentőségét, az azzal kapcsolatos kúriai állásfoglalást, a bírói gyakorlat egységességét, és az azzal összefüggő körülményváltozást, valamint a jogkérdés különleges súlyát, társadalmi jelentőségét, továbbá a Kúria közzétett határozatától e jogkérdésben való eltérést kell elbírálni. A felülvizsgálat engedélyezését kérő félnek a Pp. 410. § (2) bekezdés b) pontja alapján feltüntetett jogszabálysértésből kiindulva kell megjelölnie azt a jogkérdést, amelyre alapítja a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjában előadottakat.

[21] A Kúria több határozatában (pl.: Gfv.30.561/2022/2., Gfv.30.562/2022/2.), és egyezően a PK vélemény 1. pontjában is rámutatott, hogy a Pp. 409. §-a és 410. §-a

egybevetett tartalmából következően valamennyi engedélyezési ok alapvető törvényi feltétele, hogy a fél által az ügy érdemére kihatónak állított jogszabálysértés(ek) vizsgálata elvi jelentőségű jogkérdésben legyen szükséges. Lényeges továbbá, hogy az adott jogkérdésnek a konkrét ügyben hozott jogerős ítélethez kell adekvát módon kapcsolódnia, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat tárgyát a jogerős ítélet képezi [Pp. 402. § (1) bekezdés]. Az adekvát jogszabálysértés(ek) konkrét megjelölése, és az elvi jelentőségűnek minősülő jogkérdés pontos megfogalmazása mellett elengedhetetlen az ezek közötti releváns kapcsolat kellő részletességgel, szöveges indokolással történő bemutatása, tekintettel arra, hogy a Kúria a kérelemhez kötöttség követelménye [Pp. 2. § (2) bekezdés] miatt csak az engedélyezési kérelem keretein belül vizsgálhatja a hivatkozott engedélyezési okokat.

[22] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata értelmében a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban – ideértve a Legfelsőbb Bíróság által 2012. január 1-jét megelőzően meghozott és a Bszi. 195. § (1) bekezdésében foglaltak szerint továbbra is „alkalmazható” irányelvben, elvi döntésben, kollégiumi állásfoglalásban vagy a kollégiumi véleményben értelmezett jogkérdéseket is – a Kúria jogegységi határozatban vagy az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy az eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (PK vélemény 1. pont).

[23] Az alperes engedélyezés iránti kérelmében előadottakkal ellentétben a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletnek nincs olyan megállapítása, amely szerint szükségtelen az összepszerűség bizonyításához a törlesztőrészletek DH1 tv. 3. § (2) bekezdése szerinti meghatározása. A felperes bíróság által elfogadott kimutatása a DH1 tv. 3. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tartalmazza a különmemű devizaárfolyamok tisztességtelen alkalmazása miatt keletkezett fogyasztói túlfizetést, a folyósításkori kölcsönösszeg meghatározása ugyanakkor a bázis árfolyam alapján történt. A DH1 tv. 3. § (2) bekezdésének értelmezése csak az utóbbi tekintetében vetődhet fel. Azok a másodfokon jogerőre emelkedett ítéletek azonban, amelyekről az alperes álláspontja szerint a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet jogkérdésben eltér, nem vetették fel azt az elvi jelentőségű jogkérdést, hogy a forintban meghatározott kölcsönösszeg deviza ellenértéke tekintetében a bázis árfolyam helyébe lép-e az MNB hivatalos deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés.

[24] A Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.756/2021/4. számú ítéletben a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a per felperesének előkészítő iratában utalás volt arra, hogy az elszámolás következtében a szerződéssel kapcsolatban alkalmazott bázis árfolyam is módosult. A másodfokú bíróság az összepszerűség bizonyítatlansága hiányában azért utasította el a keresetet, mert nem állt rendelkezésre olyan levezetés, amely a megállapított alperesi tartozást az eredeti CHF-ben meghatározott tartozásból vezette volna le, és nem volt ellenőrizhető, hogy milyen árfolyamon történt az egyes részteljesítések elszámolása tőkére, kamatra, költségre; milyen módon, milyen számítással jutott el a felperes a szerződésben meghatározott kölcsön összegéből a keresetben érvényesített forint összegig.

[25] A Budapest Környéki Törvényszék 4.Pf.20.959/2022/6. számú ítéletében foglaltak szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság összepszerűség bizonyítottságára vonatkozó álláspontját azért tartotta tévesnek, mert annak értelmében a hiteltörténeti kimutatás a DH törvények szerinti elszámolásig csak a tisztességtelen árfolyamot tartalmazhatta. Megállapította, hogy a felperes eltérő jogi álláspontja folytán olyan kimutatást csatolt, amely 2014. novemberig a szerződés eredeti lefutása szerinti összepszerűséget tartalmazza, így a

kereseti követelés összegének bizonyítására nem alkalmas. A perben szakértői bizonyítás lefolytatására azért nem látott lehetőséget, mert a felperes nem csatolt a jogszabályoknak megfelelő tartalmú kimutatást.

[26] A Fővárosi Törvényszék 67.Pf.633.910/2023/9. számú ítéletében foglaltak szerint a felperes azért nem tett eleget az összegerszerűség körében a bizonyítási kötelezettségének, mert az alperes tartozását nem az MNB középárfolyam alkalmazásával állapította meg.

[27] A 48.Pf.633.242/2023/4. számú ítéletben pedig a Fővárosi Törvényszék abban látta a bizonyítási kötelezettség teljesítésének hiányát, hogy a felperes nem igazolta: a DH1 tv. szerinti, 2015. február 1-jei értéknappal elkészített, felülvizsgálatnak minősülő elszámolás adatait vette alapul a kimutatás elkészítésekor.

[28] Mindezek alapján megállapítható, hogy az alperes engedélyezés iránti kérelme szerint felmerült jogkérdéssel az általa hivatkozott másodfokon jogerőre emelkedett határozatok megjelölt szövegrészei nem vethetők össze, így nem vonható le az a következtetés, miszerint a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes.

[29] Az alperes a forintosítással kapcsolatban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a jogszabályi előírás ellenére nem jelölt meg a jogerős határozattal, az annak alapját képező jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésbe hozható olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amely a kérelem érdemi elbírálása során vizsgálható lenne. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme ebben a részében nem felel meg a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont *ca)* alpontjában foglaltaknak.

[30] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) bekezdése értelmében megtagadta.

[31] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2024. május 14.

Dr. Cseh Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró